

Selma Lagerlöf: Tal på Julia Ekmans åttioårsdag

Talare

Selma Lagerlöf
Författare

Datum

30 augusti 1923

Plats

Filipstad

1 Kära moster Julia.

När någon av oss människor har nått upp till åttioårsåldern, då är bara detta något så pass stort, att alla vilja komma för att lyckönska och gratulera. Ty alla veta vi, att vandringen uppför livets berg är så pass mödosam och brant, att det vill stora krafter, mycket mod och mycken uthållighet till för att nå så långt upp mot toppen.

Men i alla fall är det inte bara för de åttio årens skull, som vi idag har samlats hit i Hastaberget. Det är framför allt för att hon, som
10 nu har nått dem har gjort det på ett så vackert sätt. Det är liksom vi alla skulle behöva komma hit för att lära oss hur vi skola kunna bibehålla själens rörlighet och kroppens spänstighet ända högt upp i ålderdomen.

15 Jag tänker, att om vi se tillbaka på moster Julias liv för att se vilka konster hon har begagnat sig av för att bibehålla ungdomen, så ska vi finna, att hon ganska mycket har provat den utvägen, att glömma bort sig själv och leva för dem som hon har älskat. Vi veta nog, att hon har en vilja, men den har hon kunnat kuva utan att lida
20 därav därför att hon har blivit till ett med dem, som stått henne närmast hennes man, hennes barn och hennes yngste bror. Hon har ju aldrig behöft sakna något för egen del, men dock har hennes liv varit rikt på mödor och vakor och hon har känt fruktan och oro. Men den sorg, som man bär för andra, den försvagar inte utan den
25 framtvingar dolda krafter och lägger år till livslängden.

Men så menar jag också, att moster Julia kan lära oss något i själva hennes sätt att leva livet. Hon har stor kärlek till det, som är vackert och genom hela sitt liv har hon hållit på att inrätta sig nya
30 hem, det ena vackrare än det andra. Hon har rest utrikes för att se

skön konst i dess hemland, hon tycker om musik och lektyr, men med allt detta har hennes liv bibehållit en stor enkelhet och flärdlöshet. Det där vackra, det har endast fått vara livgivande och stärkande,
35 det har inte fått förlama arbetet, endast skänka bättre kraft att hålla ut därmed.

Vidare finns det hos min kära moster något, som jag tror är mycket sunt och bibehåller livsstyrkan och det är, att hon aldrig
40 har låtit sig helt ryckas lös från sitt ursprung, hon har alltid känt sambandet med den stad, där hon har vuxit upp. Först när hon hade hunnit sina 75 år kom hon på allvar tillbaka, men kom gjorde hon ändå. Och det kan ingen rätt väga och beräkna hur mycket gott det ligger i att vända tillbaka till det gamla. Det är alltid gott
45 för en planta att vända tillbaka till den jordmån, därur den först är uppvuxen. Den ger trygghet och säkerhet, lugn och lycka, att åter befinna sig på en plats, som ligger nära ens barndomshem, att vid varje steg känna barndomsminnen leva upp omkring sig.

Jag vill tala om mitt första minne av moster Julia. Vi hade på
50 Mårbacka en stor hemmagjord vagn, en slags charabanc som hade träfjädrar och skakade alldeles förskräckligt. Den var uteslutande avsedd för de barnskaror, som samlades på Mårbacka om somrarna och för skakningens skull kallades den för Mazurka. Men den
55 första gången jag mig veterligen såg moster Julia satt hon på den gröna träbänken i Mazurkan mitt i barnflocken fastän hon var sina tjugo år och hon var liten och nätt, med så vackra rosiga kinder, som hoppade då hon satt i den skakande vagnen. Det såg så lustigt ut, att jag kom att se närmare på henne och jag såg, att hon var söt
60 och älsklig, hon var så ljus och fin och hon hade roligt, och skrattade och ropade högt alldeles som vi barn gjorde. –

Det är kanske sextio år sedan den tiden, men jag tycker, att moster alltjämt är sig lik. De runda kinderna äro nog borta, men liten
65 och nätt är hon, och det snälla och söta och ungdomliga, det vänliga sättet och goda humöret, det finns kvar hos åttiaringen. Och detta, det är något eget för henne, det kunna vi inte efterlikna. Vi kunna bara hålla av henne för det och önska, att hon måtte få sitta kvar här i Hastaberget, så länge som livet har värde för henne.

Källa

<div>Manuskript hämtat från Lagerlöf, Selma, 1858-1940. - Tal / Selma Lagerlöf; textkritisk utgåva utgiven av Petra Söderlund och Ilaria Tedde; inledning av Brigitte Mral; huvudredaktör: Petra Söderlund (2025-10-15).</div>

Taggar

1920-tal, 1923, Författare, Kvinna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/selma-lagerlof-tal-pa-julia-ekmans-attioarsdag>

75

80

85

90

95

100

105